

Krapte onderwijs Met name schoolleiders moeilijk te vinden

Lerarentekort voor vierde jaar gestegen

Het is Amsterdam wederom niet gelukt om het lerarentekort terug te dringen, voor het vierde jaar op rij. Met name het grote tekort aan schoolleiders is een zorg voor het onderwijs in de stad.

David Hielkema
AMSTERDAM

Het tekort aan schoolleiders is dit jaar aanzienlijk gestegen in Amsterdam. Volgens vrijdag gepubliceerde cijfers van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is het percentage niet-gevulde vacatures toegenomen van 17,9 procent vorig jaar tot 27,3 procent bij de laatste meting in oktober.

Vooraf in het speciaal basisonderwijs en op basisscholen in de stadsdelen Nieuw-West en Zuidoost werd een hoog tekort gemeten: 50 procent van de vacatures wordt niet ingevuld. In Noord is het tekort opgelopen tot 29,5 procent. Ter vergelijking: in Zuid is het tekort 13,8 procent en in stadsdeel Centrum heeft elke school een schoolleider.

Ook het tekort aan leraren in het basisonder-

wijs is gestegen. In 2022 werd een tekort van 16,8 procent (706 fte) gemeten, terwijl dat dit jaar is toegenomen tot 18,7 procent (806 fte). Onderwijswethouder Marjolein Moorman wijst erop dat deze gegevens wel slecht vergelijkbaar zijn: vorig jaar deden 204 scholen mee aan het onderzoek, dit jaar 244.

De grote tekorten betekenen niet dat klassen zonder docent zitten of dat een school niet geleid wordt. Scholen passen creatieve oplossingen toe, zodat kinderen niet naar huis worden gestuurd. Zo worden onbevoegde docenten ingezet, neemt onderwijsondersteunend personeel taken over of maken zij-instromers extra uren.

Noodplannen

Moorman wijst erop dat een groot aantal van de openstaande vacatures voor schoolleiders die tijdens de meting openstonden, inmiddels zijn ingevuld. Tegelijkertijd zegt ze dat de 'verborgen tekorten' een groot risico vormen voor de onderwijskwaliteit. Sommige schoolleiders zijn bijvoorbeeld op twee scholen actief, waardoor er geen vacatures zijn.

Moorman: "Ondanks gevonden oplossingen, blijven we ons zorgen maken. Schoolleiders zijn van onschatbare waarde voor het pedagogisch-didactisch klimaat, de onderwijsvisie en leskwaliteit. Ze zijn de belangrijkste sleutel ter voorkoming van een toenemend lerarentekort."

Door de olopemde tekorten slaagt Amsterdam er voor het vierde opeenvolgende jaar niet in het lerarentekort terug te dringen. Noodplannen werden wel gelanceerd: die hebben ertoe geleid dat bijna vijfhonderd zij-instromers tot docent worden opgeleid, tachtig onderwijsondersteuners worden omgeschoold tot leraar en dat honderd docenten voor de stad zijn behouden, doordat zij een sociale of middeldure huurwoning hebben gekregen.

Daarnaast is de gemeente ruimhartig in het verstrekken van reiskostenvergoedingen en parkeervergunningen. Moorman zegt stellig

dat Amsterdam de grootste investeringen doet van het land. "Nergens anders wordt meer geïnvesteerd in de aanpak van het lerarentekort en het behouden van leraren en schoolleiders. Ik ben trots dat we er alles aan doen om het lerarentekort te beperken."

Grote steden

De cijfers van OCW laten zien dat grote steden – waar de meeste leerlingen wonen – hogere tekorten aan leraren en schoolleiders hebben dan de rest van het land. Almere had in het basisonderwijs vorig jaar met 19,2 procent het grootste tekort. Dat percentage is dit jaar gestegen naar 23,8 procent. Den Haag heeft een tekort van 21,8 procent, Rotterdam van 16,6 procent. Landelijk ligt dat percentage op 9,4 procent.

Wethouder Moorman doet met het oog op de formatie een beroep op Den Haag: "De toekomst van onze samenleving en economie is in gevaar. Het blijft voor mij onvoorstelbaar dat onderwijs vanuit de landelijke politiek zo weinig prioriteit krijgt, en dat er zelfs partijen zijn die willen bezuinigen. In de grote steden zijn structurele investeringen nodig om het tij te keren."

'Onvoorstelbaar dat onderwijs landelijk zo weinig prioriteit krijgt en partijen zelfs willen bezuinigen'